

Aanvraagformulier

Verzoek tot een Vangnetuitkering Participatiewet over 2016

Het verzoek is ingediend door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Renswoude over het uitkeringsjaar 2016

Datum: 11 juli 2017

Ondertekening:

De secretaris,

De burgemeester,

Inhoudsopgave

Toelichting	3
1. Globale analyse tekort.....	4
2. Informatie gemeenteraad	6
3. Opvattingen van de gemeenteraad.....	7
4. Maatregelen 2016	8

Toelichting

Inleiding

Met de wijziging van het Besluit Participatiewet per 1 januari 2017 is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet kan indienen. Daarbij is toegelicht dat reeds vanaf aanvragen tot vangnetuitkering over 2016 geldt dat deze niet meer vormvrij kunnen worden ingediend. Met deze aanscherping kan de beoordeling door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet aanzienlijk efficiënter plaatsvinden, terwijl de extra belasting voor de aanvragende gemeente minimaal zal zijn. De indiening geschiedt via de website van de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet (www.toetsingscommissievp.nl)

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

In te vullen format VU 2016

Hierna dient het college aan te geven dat voldaan is aan de voorwaarden als bedoeld in artikel 10a van het Besluit Participatiewet, voor het recht op vangnetuitkering over het uitkeringsjaar 2016.

1. Globale analyse tekort

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de globale analyse is van de mogelijke oorzaak en omvang van het tekort en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.

Toelichting:

Voor een goede beoordeling door de toetsingscommissie is het van belang dat u afzonderlijk informatie verstrekt over onderdelen van het beschreven vereiste.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort
i. Omvang tekort. Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke <i>omvang</i> van het tekort in 2016?
<p>Opmerking vooraf: Renswoude kent ongeveer 30 bijstandsgerechtigde. Één persoon meer of minder zorgt dan al voor een stijging of daling van de bijstandsuitgaven van 3%. Dit maakt het moeilijk om statische verklaringen te geven over de oorzaak en omvang van het tekort.</p> <p>Ook willen we in deze rapportage niet willen afzakken naar het individuele niveau. Daarom wordt in deze rapportage verwezen naar de activiteiten van de gemeente Veenendaal. Immers de Participatiewet namens de gemeente Renswoude wordt door de gemeente Veenendaal uitgevoerd. In de uitvoering door de gemeente Veenendaal wordt geen onderscheid gemaakt tussen of andere werkprocessen gevolgd voor inwoners van Renswoude of Veenendaal. Ook de gemeente Veenendaal heeft de vangnetuitkering aangevraagd. De aangekondigde maatregelen zijn voor beide gemeenten gelijk.</p> <p>Beantwoording algemeen:</p> <p>Het verschil tussen inkomsten (doeluitkering BUIG) en uitgaven (het verstrekken van uitkeringen PW, IOAW en IOAZ) verklaart de omvang van het tekort</p> <p>Voor gemeenten met minder dan 15.000 inwoners hanteert het rijk dan ook een apart regime en voor deze gemeenten blijft de volledige historische budgettering dan ook van kracht.</p> <p>Gemeenten ontvangen voor de bekostiging van de bijstandsuitkeringen (en de verstrekking van loonkostensubsidies) jaarlijks een budget op grond van artikel 69 van de Participatiewet, Het landelijk beschikbare budget, het macrobudget, wordt geacht toereikend te zijn voor de geraamde kosten van alle gemeenten samen.</p> <p>Voor 2016 blijkt dat deze opzet niet geldt. Het macrobudget voor uitvoering van de bijstand in 2016 vertoonde een tekort van €270 miljoen. Maar liefst 90% van de gemeenten komen te kort op hun budget voor de bijstand.</p> <p>Ook Renswoude valt hieronder. Dit tekort komt uit op € 26.046. Het tekort is daarmee 6,26%. De aanspraak op een vangnetuitkering is € 2.261,-</p>
ii. Mogelijke oorzaak tekort Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de mogelijke <i>oorzaak</i> van het tekort in 2016?

Kijken we naar reden instroom 2016

Asielzoeker	3
Vestiging/verhuizing	2
Alimentatie	1
Overlijden partner	1
Totaal	8

Belangrijkste conclusie is dat met name de stijging van het aantal statushouders (voor Renswoude 38% leidt tot een groei van het bestand).

Het college van Veenendaal heeft de ontwikkeling van het gezamenlijke bijstandsbestand geanalyseerd. Dit bestand groeit nog steeds, ondanks het aantrekken van de economie. Wel zien we een daling van de arbeidsmarktgerelateerde instroom en een stijging van de arbeidsmarktgerelateerde uitstroom. De stijging van het bestand zit met name in de instroom van statushouders.

Dit is in lijn met het landelijke beeld. Wij concluderen daarom dat het tekort voornamelijk te wijten is aan het door het rijk beschikbaar gestelde macrobudget BUIG.

Als oorzaken van het tekort worden in de analyse genoemd:

- a. Wetswijzigingen in verband met invoering van de participatiewet, waardoor minder personen die een beroep kunnen doen op andere regelingen waaronder de Wajong en de WSW.
- b. De ophoging van de pensioengerechtigde leeftijd.
- c. De stijging van het aantal statushouders.

Er zijn geen gemeentebelidspecifieke oorzaken waardoor het tekort veroorzaakt wordt.

b. Verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren.

Wat is de inhoud van de globale analyse, waarbij het college ingaat op de verwachte *ontwikkelingen* van dat tekort in de komende jaren?

De ontwikkeling van het tekort is mede afhankelijk van de ontwikkeling het macro-budget en het verdeelmodel.

De ontwikkeling van het macro-budget geeft reden tot zorg. Immers in 2016 was het tekort op het macrobudget 270 miljoen. Ook zal het merendeel van de gemeenten een beroep doen op de vangnetregeling. Deze vangnetregeling gaat weer ten koste van het macrobudget 2018. Zo bestaat de vrees dat ook toekomstig resterende macro Buig-budgetten niet toereikend zijn.

Daarnaast is het verdeelmodel nog onzeker. De VNG heeft 14 juni 2016 via een motie bij het huidige kabinet aangedrongen het achterstallig (financieel) onderhoud op het budget voor de uitvoering van de bijstand, zo spoedig mogelijk ongedaan maakt. Hoe het macrobudget en het verdeelmodel zich verder ontwikkelt is ongewis. De ontwikkeling van het tekort voor de komende jaren dus ook.

2. Informatie gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen dat het college de gemeenteraad in 2016 heeft geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1 en maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen.

Toelichting:

Hieronder verstrekt u informatie over het informeren van de gemeenteraad over uw in 2016 opgestelde analyse en de maatregelen die u reeds heeft genomen dan wel zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen. Het is niet vereist dat al in 2016 maatregelen genomen zijn.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

Datum informeren van de gemeenteraad door het college
Op welke datum heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over zijn analyse, bedoeld in onderdeel 1, én over de maatregelen die zijn genomen of zullen worden genomen om tot tekortreductie te komen?
Het college heeft 29 november 2016 een notitie "Vangnetuitkering 2016 Participatiewet" vastgesteld. De notitie bevat de analyse en een beschrijving van de maatregelen.
Deze notitie is direct naar de raad gezonden.

3. Opvattingen van de gemeenteraad

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen wat de opvattingen van de gemeenteraad zijn over de informatie van het college.

Toelichting:

Hieronder dient u aan te geven welke opvattingen de gemeenteraad had bij de door het college aangeboden globale analyse en maatregelen om tot tekortreductie te komen. Indien de gemeenteraad ermee heeft volstaan om de informatie alleen voor kennisgeving aan te nemen, dient u dat afzonderlijk te vermelden. Zoals reeds eerder vermeld zijn verwijzingen naar brondocumenten niet toegestaan, hetgeen ook geldt indien vergaderingen van gemeenteraad worden opgenomen op video et cetera. Mocht er alleen een video bestaan over de bespreking, dan dient u de kernpunten kort samen te vatten en hieronder weer te geven. Indien de analyse en maatregelen zijn besproken in een raadscommissie, dan dient u aan te geven hoe de kernpunten in de gemeenteraad zijn besproken of anderszins aan hem zijn teruggekoppeld.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Is de informatie besproken in de gemeenteraad?
Nee, het was een hamerstuk.
Indien de informatie is besproken in de gemeenteraad, dan kunnen de relevante onderdelen van het verslag hierna worden toegevoegd dan wel samengevat.
De analyse en de voorgestelde maatregelen konden rekenen op brede steun.
b. Is de informatie in de gemeenteraad voor kennisgeving aangenomen?
Formeel is wel een besluit genomen. Het raadsbesluit dd. 6 december 2016 luidt: 1. Kennis te nemen van de mogelijke oorzaak en omvang van het verwachte BUIG-tekort zoals opgenomen in de notitie "Vangnetregeling Participatiewet 2016". 2. Geen wensen en bedenkingen te hebben over de in de notitie "Vangnetregeling Participatiewet 2016" genoemde maatregelen om tot een tekortreductie te komen.

4. Maatregelen 2016

Vereist

De toetsingscommissie moet kunnen vaststellen welke maatregelen zijn getroffen in het jaar waarin het tekort bestond om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert.

Toelichting:

De informatieverstrekking over dit vereiste moet u zien in de context dat het college niet verplicht is om over 2016 maatregelen tot tekortreductie in uitvoering te hebben genomen. Voor het recht op vangnetuitkering over 2016 is het toegestaan dat het college de gemeenteraad in 2016 informeert over maatregelen die zullen worden genomen en waarvan de uitvoering eerst na 2016 een aanvang neemt. Voor de beoordeling door de toetsingscommissie geeft u allereerst aan of u in 2016 maatregelen heeft getroffen gericht op tekortreductie. Indien maatregelen zijn getroffen, geeft u vervolgens aan welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen en hoe het college het effect van deze maatregelen kwalificeert. Onder kwalificeren van maatregelen wordt verstaan het aangeven welke effecten de maatregelen hebben. Dat mag het effect zijn van alle maatregelen gezamenlijk of voor zover dit mogelijk is, het effect van elke maatregel afzonderlijk. Kwantificeren van de maatregelen is niet vereist.

Indien het voor u niet mogelijk is een effect van de maatregel te beschrijven, dan volstaat een dergelijke opmerking. Geef daarbij wel aan waarom het niet lukt een effect te beschrijven.

Antwoord gemeente (hieronder per onderdeel de tekst van de gemeente invoegen)

a. Zijn in 2016 maatregelen getroffen gericht op tekortreductie?

Ja.

Nu de gemeente Veenendaal de Participatiewet op identieke wijze uitvoert namens de gemeente Renswoude wordt verwezen naar de rapportage van de gemeente Veenendaal.

Indien ja, ga naar vraag b en c.

b. Welke maatregelen zijn getroffen om het tekort te verminderen?

Wij benoemen hier alleen de extra maatregelen of intensiveringen

Beperken instroom

Maatregel

Personen van wie de WW-uitkering afloopt, kunnen mogelijk een beroep doen op de Participatiewet. Eind 2016 is samen met het UWV gestart met een pilot Max WW. Enkele maanden voordat de WW afloopt, worden betrokkenen uitgenodigd door de gemeente. In een bijeenkomst wordt verteld over de rechten en plichten binnen de bijstand.

Effect

In 2016 is een preventiequote van 52% gerealiseerd (exclusief statushouders). 2 personen die deelname aan de pilot hebben na bemiddeling van de gemeente een baan gevonden en hebben geen beroep gedaan op de PW.

Ken uw klant

Maatregel

In 2016 zijn alle bijstandspartijen gesproken en ingevoerd in ons nieuwe diagnose en matchingssysteem Competensys. Daarbij zijn hun competenties in kaart gebracht. Zo is bijvoorbeeld bekend hoeveel en welke klanten werkfit zijn, hoeveel en welke klanten vallen onder de taaleis, welke klanten nog een traject nodig hebben om werkfit te worden, wie valt onder de tegenprestatie en aan wie ontheffing wordt verleend.

Effect

Aan de hand van deze diagnose kunnen klanten worden gematcht op banen en/of vervolgtrajecten worden ingezet.

Bevorderen uitstroom

Maatregel: Werkgeversprojecten

In 2016 zijn verschillende uitstroomprojecten gestart:

- Pilot met 2 uitzendbureaus over uitplaatsen PW-ers
- Pilot met HetWerktNu over uitplaatsen van PW-ers
- Heftruckchauffersopleidingen
- Pilot groenvoorziening

Effect

Via deze projecten zijn 50 klanten uitgestroomd.

Maatregel: Uitbreiden trainingscentrum

Aanvullend op het Trainingscentrum is een contract gesloten met IW4 waarbij werkzoekenden van de Trainingscentrum ook in de praktijk kunnen werken aan hun werknemersvaardigheden. In het Trainingscentrum wordt, naast onder andere de sollicitatietraining en empowerment, sinds medio 2016 ook doorlopend sollicitatiebegeleiding verzorgd. Deze begeleiding stopt pas als de klant uitstroomt.

Maatregel: jobmatcher

Daarnaast is een jobmatcher aangetrokken. Deze jobmatcher legt de verbinding tussen de werkfitte kandidaat en de baan.

Effect (totaal)

In 2016 zijn 43 personen uitgestroomd met als reden 'arbeid als dienstbetrekking of zelfstandig beroep/bedrijf'. Dit is meer dan 50% van de uitstroom (82)

In Renswoude zijn in totaal 3 personen uitgestroomd,

Doelgroepaanpak

Nieuwe doelgroep

Maatregel

In 2016 hebben we in het kader van de innovatieagenda Wmo de pilot *Bert en zijn plan* uitgevoerd. Samen met het praktijk- en voortgezet speciaal onderwijs hebben we gezorgd voor een sluitende aanpak voor uitstromende leerlingen. Een deel van deze leerlingen is doorgestroomd naar vervolg- onderwijs of dagbesteding in het kader van de Wet langdurig zorg. Alle leerlingen die als uitstroomperspectief werk hadden, zijn direct aansluitend op het verlaten van school naar werk begeleid.

Effect

Het gaat om 9 personen die regulier zijn gaan werken (inclusief BBL) en 7 via de banenafspraken. Bij de invulling van de banenafspraken ligt de eerste jaren het accent op de doelgroep van het UWV (Wajongers).

Statushouders

Maatregel

In 2016 zijn 3 personen ingestroomd met als reden "statushouder". Dit is dan 38% van de nieuwe instroom. Het betreft veelal Syriërs. De gemeente heeft hierop extra inspanning verricht. Er is een tijdelijke beleidsmedewerker Statushouders aangetrokken die de trajectbegeleiding voor deze groep vormgeeft en alle statushouders van henen zijn met voorrang behandeld. Er zijn nieuwe contracten afgesloten met vluchtelingenwerk over de maatschappelijke begeleiding en de participatieverklaring van statushouders, waarbij de begeleiding wordt uitgebreid.

Verder hebben alle statushouders die in 2016 zijn ingestroomd gesproken met een extra klantmanager Statushouders, waarna een uitgebreid klantprofiel en een ondersteuningsplan wordt opgesteld. Ons doel is dat statushouders met onze ondersteuning komen tot volwaardige maatschappelijke participatie. We wachten daarbij niet op het einde van de inburgeringscursus, maar we starten het traject richting werk zo snel mogelijk.

Effect

Alle statushouders hebben een plan van aanpak.

Handhaving

Maatregel

De regels ten aanzien van verzuim zijn aangescherpt. Deelnemers aan het trainingscentrum worden klassikaal geïnformeerd over het verzuimprotocol. Als deelnemers niet kunnen komen dienen zij zich tijdig telefonisch af te melden. Een extra consulent is belast met de controle op naleving van het protocol. Deze controle kan telefonisch plaatsvinden maar ook door middel van een adresbezoek.

Effect

De effectiviteit van trajecten wordt vergroot. Deelnemers verzuimen minder. Ook leidt deze aanpak tot meer uitstroom.

c. Hoe kwalificeert het college het effect van deze maatregelen?

Ten tijde van de analyse verwachtten we een overschrijding van €38.000 op het BUIG-budget. De overschrijding is uiteindelijk uitgekomen op € 26.046.

Het college kwalificeert het effect van de maatregelen daarmee als voldoende.

We realiseren ons wel dat op zo'n klein aantal de ontwikkeling van de uitgaven vaak afhankelijk is van individuele factoren. De gemeente heeft alle bijstandsgerechtigden wel goed in kaart.